

...alebo dobre alebo zle? Všetkých a povedal On urobil...
...Vystri rukú. On urobil...
...zase zdravá. Oni...
...Ježišom.

Vyvolenie dvanástich
V tých dňoch vyšiel na vrch modliť sa a v modlitbách zvolal k Bohu strávil ich aj dvanástich a nazval ich aj Šimona, ktorému dal aj meno Andreja, Jakuba brata Ondreja, Šimona a Bartolomeja, Matúša a Alfeovho, Júdu Jakubovho brata Jakubovho, ktorý sa stal

...zastal veľký zástup ľudu i z príslušníkov...
...ktorí prišli...

...plní šialenstva, zhevarali sa medzi sebou, čo urobíť s Ježišom.
...Ale beda vám, boháčom, lebo už máte svoje potešenie!
...Beda vám, ktorí ste teraz nasýtení, lebo budete hladovať.
...Beda, keby všetci a plakať.
...lebo práve tak robili ich otcovia falošným prorokom.
...Milujte vás ktorí počúvate, hovorím: Milujte vás nenávidia, a modlite sa preklínajú, a modlite sa potupujú.
...Kto nastaví nohu svoju na nohu neobčianu, vezme niečo od toho, aby toho nežiadať...
...od toho prosí, dať aby ľudia nežiadajú...
...Keď milujú, čo to...
...Keď budú milujú, čo to...

SLUŽBA SLOVA

4/2020

Obsah

Úvodné slovo

Zrkadlo pre kázeň, Mgr. Jozef Benka, PhD.

Kázňové prípravky na mesiac október

4. október 17. nedeľa po Svätej Trojici, ThDr. Branislav Dolinský 19
11. október 18. nedeľa po Svätej Trojici,
Mgr. Erika Valková-Krištáková, PhD. 21
18. október 19. nedeľa po Svätej Trojici, Mgr. Michal Zajden, PhD. 24
PodĎakovanie za úrody zeme, Mgr. Anna Debnárová 26
Pamiatka posvätenia chrámu, ThDr. Peter Švehla 27
25. október 20. nedeľa po Svätej Trojici, ThDr. Andrea Lukačovská 28
31. október Pamiatka reformácie Mgr. Lubomír Batka st. 29

Rozhovor

Prof. ThDr. Juraj Bándy

Moderné podobenstvo

Plavba s Kristom

Kázňové prípravky na mesiac november

1. november 21. nedeľa po Svätej Trojici, Prof. Mgr. František Ábel, PhD. 40
2. november Pamiatka zosnulých, Mgr. Štefan Kiss 48
8. november 22. nedeľa po Svätej Trojici, ThDr. Zuzana Poláková 50
15. november 23. nedeľa po Svätej Trojici, ThDr. Matej Oráč, PhD. 52
22. november 24. nedeľa po Svätej Trojici, Mgr. Samuel Sabol 56
29. november 1. adventná nedeľa, Mgr. Simona Devečková, PhD. 61

Z archívu

Prof. ThDr. Dušan Ondrejovič 64

Kázňové prípravky na mesiac december

6. december 2. adventná nedeľa, ThLic. Jana Pabáková, PhD. 69
13. december 3. adventná nedeľa, Mgr. Ondrej Majling 71
20. december 4. adventná nedeľa, Mgr. Daniel Beňuch 72
24. december Štedrý večer, Mgr. Michaela Ravasz Pogányová, PhD. 74
25. december 1. slávnosť vianočná, Mgr. Štefan Kiss 77
26. december 2. slávnosť vianočná, Mgr. Ivan Belanji 79
27. december Nedeľa po Vianociach, Mgr. Kristián Kostecký 83
31. december Záverka občianskeho roka, Mgr. Ján Velebír 85

Tip na knihu

Knihy Prof. ThDr. Juraja Bándyho 89

Slovo v médiách

Slovníkový portál Jazykovedného ústavu L. Štúra SAV 90

Podporte Službu slova

91

Čaká na vás

92

Kliknite na podčiarknutý text
a dostanete sa priamo na príslušnú stranu.

Kliknutím na pätku (Služba Slova)
sa dostanete naspäť na Obsah.

Úvodné slovo

Milí čitatelia, bratia a sestry!

ponúkame vám štvrté číslo homiletického časopisu Služba slova. Je to posledné číslo v tomto roku a my budeme radi, ak nám dáte vedieť, ako sa vám tento ročník páčil. Snažili sme sa ho pripravovať trochu inak a keďže vieme, že nie každý farár potrebuje kázňovú prípravku, chceli sme aj pre tých, pre ktorých prípravky nie sú to najdôležitejšie, priniesť niečo zaujímavé a inšpiratívne. Veď vždy sa je čo učiť a hodnotná môže byť aj nová informácia o podujatí, knihe či webovej stránke. Ak ste v Službe slova tento rok našli niečo podnetné, sme radi.

Keďže Službu slova pripravujeme s určitými finančnými nákladmi, budeme radi, ak v prípade, že ste s ňou spokojní, o nej poviete bratom a sestrám vo vašom okolí a povzbudíte ich, aby si Službu slova tiež predplatili. Informáciu o tom, ako to urobiť, nájdete v závere časopisu.

V prvom čísle Služby slova 2020 sme slúbili, že spomedzi predplatiteľov vyžrebujeme jedného, ktorý od nás dostane zbierku suspirií „Vyslyš prosby naše...“ od ThDr. Zuzky Polákovej. Slub splníme a v budúcom čísle, ktoré už bude prvým v novom ročníku, sa dozvieme, či to nie ste práve Vy.

A čo vás v tomto čísle čaká?

Brat Mgr. Jozef Benka, PhD. pripravil článok o homiletickom zrkadle. Tak ako zrkadlo ukazuje naše nedostatky, ukazuje nedostatky aj homiletické zrkadlo, a síce nedostatky v kázňach. Článok prináša prehľad najčastejších chýb, ktorých sa na kazateľnici dopúšťame.

Keďže v septembri sa svojho životného jubilea dožil pán profesor Juraj Bándy, práve jeho sme požiadali o rozhovor. Nehovorili sme o exegéze ani o hebrejčine, ale o jeho vzťahu k homiletike, prednášaniam a kázaniu.

V archívnej rubrike si pripomenieme pána profesora Dušana Ondrejoviča, ktorý sa v tomto roku tiež dožil okrúhleho životného jubilea – 90 rokov.

Samozrejmosťou je tip na knihu či webovú stránku a nový podnet vám, veríme, prinesie aj rubrika Moderné podobenstvo.

Kiež vám Pán Boh dá mnoho inšpirácie, múdrosti i pokoja a rozvahy do vašej kazateľskej služby a to obzvlášť v čase adventu a Vianoc, do ktorého pomaly vstupujeme. Nevieme, aký bude, nevieme, čo nám pandémia koronavírusu prinesie, no Božie slovo má stále znieť. Kiež tak znie mocne i cez vás.

Božie požehnanie pri kazateľskej službe a požehnaný čas adventu i Vianoc vám v mene celej redakčnej rady zo srdca praje

Štefan Kiss

Zrkadlo pre kázeň

Do zrkadla sa zvykneme každodenne pozeráť preto, aby sme odstránili nedostatky v našom zovňajšku skôr, než by sa stali zdrojom našich nepríjemností v komunikácii s inými ľuďmi. Aj kázňou komunikujeme evanjelium iným tak, aby im bolo zdrojom sebapoznania, posilnenia vo viere, mocou na spasenie. Naše kázanie by nemalo pohoršovať takými nedostatkami, ktoré by sa dôkladnou prípravou a poznaním chýb dali včas odstrániť.

Aké sú časté nedostatky dnešných kázni? Odpovedať na túto otázku sa pokúsime priblížením názorov súčasných homiletikov a na základe vlastných skúseností. Zvlášť sa budeme opierať o skúsenosti, ktoré získal W. Engemann pri práci v homiletickom seminári s dnešnými študentmi ev. teológie a formuloval ich vo svojej homiletike. Hodnotu týchto Engemannových postrehov vyzdvihol Meyer-Blanck pri recenzii Engemannovej homiletiky v jej prvom vydaní z roku 2002: „Engemann začína svoju knihu homiletickým katalógom nerestí (hriechov), ktoré si všimol vo svojom homiletickom seminári a dokladá to materiálom z kázni začiatočníkov. Toto zrkadlo však môže poslúžiť aj rutinovanému kazateľovi. Už aj túto prvú časť knihy sa oplatí čítať ako homiletické „spovedné zrkadlo“ pre všetkých, ktorí kážu. „ (1) Engemannovo „spovedné zrkadlo“ pre kazateľov využila aj Tabita Landová v Čechách na porovnanie pri predstavení vyše štyristo rokov starého homiletického spisu bratského biskupa Jana Blahoslava „Vady kazateluv“ (Vitia concionatorum) z roku 1570-71 a konštatuje podobný metodický i obsahový prístup a tým aj aktuálnosť Blahoslavovho homiletického spisu. Obaja sa snažia podľa Landovej sklbiť biblické hľadisko s pastorálnym a rétorickým. (2)

Problémy možno všeobecne dnes vidieť v nedostatočnej práci s biblickým textom, v nedostatočnom zohľadnení a poznaní života dnešných poslucháčov i vo vzťahu k nim, v nerefektovaní vlastnej kazateľskej pozície, v predvídateľnosti, v štruktúrovaní kázne a v malej variabilnosti, v slabej kreativite v oblasti jazyka a možnosti jeho mnohostranného využívania, vo vzťahu kázne k celku služieb Božích.

Biblický text je pre kázeň základom. Kázeň, ktorá svojim poslanstvom nesmeruje do textu, ale od neho šikovne alebo menej šikovne odbáča, nie je dobrá. Častou chybou zvlášť u začiatočníkov je nevyužitie textu v jeho špecifickosti, jedinečnosti. Nevyužitie toho, čo práve tento text prináša do pestrej mozaiky a bohatstva biblického poslanstva. Pri tematickej kázni sa to dá spoznať už podľa všeobecne formulovanej propozície. Tento nedostatok vzniká nedostatočným exegetovaním textu a meditovaním nad ním. Engemann vidí u študentov pri exegetickej príprave na kázeň dve krajnosti: exegézu bez ohniska a exegézu na kazateľnici. (3) Exegéza pri príprave kázne nie je totiž cieľom sama pre seba, ale slúži na to, aby sme „otvorili“ text a dovolili mu stať sa dverami, cez ktoré získame prístup ku skúsenostiam a presvedčeniam, ktoré určovali príbeh našej viery. Exegetická kompetencia sa nevyčerpáva teda